STRANDABYGGÐ

SÓL ER SKÝJA SKJÖLDUR OG SKÍNANDI RÓÐULL OG ÍSA ALDURTREGI

SAMÞYKKT
um meðhöndlun úrgangs í Strandabyggð

1. gr.
Gildissvið.

Samþykkt þessi gildir um meðhöndlun úrgangs, þ.m.t. hirðu, söfnun og förgun úrgangs í sveitarfélaginu Strandabyggð. Um meðhöndlun úrgangs í Strandabyggð fer samkvæmt ákvæðum samþykktar þessarar, laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerðar nr. 803/2023 um meðhöndlun úrgangs.

2. gr.
Markmið.

Markmið samþykktarinnar er:

- ☐ að lágmarka magn úrgangs sem fer til förgunar með því að draga úr myndun úrgangs og auka endurnotkun og endurnýtingu;
- ☐ stuðla að því að meðhöndlun úrgangs valdi sem minnstum óæskilegum áhrifum á umhverfi;
- ☐ að lágmarka kostnað samfélagsins við meðhöndlun úrgangs;
- ☐ að kostnaður vegna úrgangs greiðist af þeim sem úrganginum veldur og;
- ☐ að úrgangur verði einungis meðhöndlaður í samræmi við gildandi lög, reglugerðir og samþykktir sveitarfélagsins.

Horft verður til úrgangsþríhyrningsins í meðhöndlun úrgangs, áhersla lögð á úrgangsforvarnir og mengunarbótareglan höfð að leiðarljósi við ákvörðun gjaldtöku vegna meðhöndlunar úrgangs.

3. gr.
Umsjón og eftirlit.

Meðhöndlun úrgangs fer fram undir yfirstjórn sveitarstjórnar sem fer með ákvörðunarvald í málefnum er varða meðhöndlun úrgangs í sveitarfélaginu.

Meðhöndlun úrgangs er háð eftirliti Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða eða Umhverfis- og orkustofnunar, eftir því sem við á, í samræmi við 2. mgr. 4. gr. laga um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003 og reglugerðar nr. 803/2023, um meðhöndlun úrgangs og að farið sé að samþykkt þessari.

Framkvæmdaraðili, í samræmi við ákvæði starfsleyfis, ber ábyrgð á meðhöndlun úrgangs í sveitarfélaginu og sér til þess að reknar séu móttöku- og söfnunarstöðvar fyrir úrgang samkvæmt lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs með síðari breytingum og lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerðum settum með stoðum í þeim lögum.

4. gr.
Almenn ákvæði.

Sveitarfélagið ber ábyrgð á sérstakri söfnun og annarri meðhöndlun úrgangs á sínu svæði og samskiptum við þá aðila sem tengjast þeim viðfangsefnum. Sveitarstjórn er heimilt að fela öðrum framkvæmd með tilteknum þáttum meðhöndlunar úrgangs. Viðkomandi skal

hafa, eftir atvikum, staðfesta skráningu eða starfsleyfi frá Heilbrigðiseftirliti Vestfjarða eða Umhverfis- og orkustofnun eftir því sem við á.

Sveitarstjórn ákveður tíðni söfnunar úrgangs. Strandabyggð hefur eftirlit með því að framkvæmd úrgangsmála sé í samræmi við ákvæði samþykktarinnar og hefur reglulega samráð við framkvæmdaraðila söfnunar um leiðir til að bæta þjónustu og auka árangur í málaflokknum.

Sveitarstjórn sér til þess að leiðbeiningar um flokkun og meðferð úrgangs, móttöku hans, endurnýtingu og förgun séu aðgengilegar t.d. á heimasíðu sveitarfélagsins. Sorphirðudagatal er gefið út í byrjun hvers árs þar sem fram kemur hvenær blandaður heimilisúrgangur, endurvinnanlegur úrgangur, þ.e. pappír, pappi og plast og lífúrgangur er hirtur frá heimilum. Strandabyggð getur heimilað frávik frá áætlun vegna sérstakra aðstæðna.

5. gr.

Söfnun heimilisúrgangs.

Húseiganda og umráðamanni húsnæðis (húsráðanda) er skylt að nota þær aðferðir og þau ílát við geymslu og meðferð úrgangs og endurvinnsluefna sem Strandabyggð ákveður hverju sinni. Sorpílát við hús skulu geymd á einum stað en ekki dreift um lóð.

Söfnun skal fara fram innan lóðar viðkomandi íbúðarhúss, lögaðila eða lögbýlis. Heimilt er að verða við óskum fasteignareigenda um sameiginleg ílát innan lóðar og fer samþykki eftir lögum um fjöleignarhús nr. 26/1994. Við hvert íbúðarhúsnæði í þéttbýli og hvert lögheimili í dreifbýli í Strandabyggð skal vera sorptunna fyrir blandaðan heimilisúrgang og sorptunnur fyrir endurnýtingarflokka, þ.e. pappír, pappa og plast. Við íbúðarhúsnæði í þéttbýli er einnig ílát fyrir lífúrgang. Heimajarðgerð er þó heimil sem og söfnun lífúrgangs með öðrum úrgangi að ákveðnum skilyrðum uppfylltum, sbr. 4. mgr. 9. gr. og 2. mgr. 57. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Commented [EA1]: samkvæmt lögum um fjöleignarhús?

Húsráðendur skulu tryggja góða umgengni vegna úrgangs og skulu halda ílátum hreinum og í góðu ástandi. Húsráðendur bera ábyrgð á þeim ílátum sem þeim er ætlað vegna sorphirðu við heimili. Sorpílátum skal koma fyrir á aðgengilegum stað og þau fest tryggilega. Gæta ber þess að auðvelt sé fyrir starfsmenn sorphirðu að losa ílátin úr festingum. Húsráðendur skulu hreinsa snjó frá ílátum og halda greiðfærri leið að þeim. Sé ekki greiðfær leið að ílátum þá er framkvæmdaraðila heimilt að sleppa losun í það skipti.

Í sorpílát fyrir heimilisúrgang má aðeins setja þann úrgang sem fellur til við heimilishald í samræmi við nánari fyrirmæli sem kunna að vera sett um flokkun úrgangs. Óheimilt er að láta spilliefni, rúmfrekan garðaúrgang, jarðvegsefni, brotajárn og annan grófan úrgang í sorpílát og gáma sem ætluð er fyrir heimilisúrgang. Þann og annan úrgang eiga húsráðendur að losa á þar til greindan móttökustað sveitarfélagsins. Það á t.d. við um ýmsan byggingarúrgang, úr sér gengin húsgögn og raftæki.

Séu sorpílátin full getur húsráðandi farið með umfram magn heimilisúrgangs, endurvinnanlegan úrgang eða lífúrgang á móttökustöð framkvæmdaraðila. Gæta skal þess að yfirfylla ekki sorpílátin þannig að hægt sé að loka þeim. Blandaður heimilisúrgangur sem ekki rúmast í íláti skal húsráðandi losa á móttökustöð framkvæmdaraðila og greitt fyrir það gjald samkvæmt gjaldskrá sveitarfélagsins.

Af ílátum undir úrgang við íbúðarhús í þéttbýli sem draga þarf lengra en 10 m að lóðamörkum til losunar í hirðubíl er sveitarfélaginu heimilt að innheimta skrefagjald eftir gjaldskrá fyrir meðhöndlun úrgangs í Strandabyggð.

Húsgögnum, fatnaði, húsbúnaði og öðru nýtanlegu skal koma á þar til greindan móttökustað. Spilliefnum, lyfjum og öðrum hættulegum úrgangi skal skilað á viðurkennda móttökustaði.

6. gr.

Fristundahúsnæði.

Húsráðendum frístunda- og sumarhúsa er skylt að flokka þann úrgang sem til fellur í samræmi við reglur sveitarfélagsins. Húsráðendur bera ábyrgð á að skila úrgangi á þar til greindan móttökustað.

7. gr.

Atvinnustarfsemi.

Rekstraraðilum fyrirtækja og stofnana jafnt í þéttbýli og dreifbýli er skylt að flokka þann úrgang sem fellur til hjá þeim í samræmi við lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, reglugerðum settum samkvæmt þeim og samþykktum sveitarfélagsins og skulu standa straum af kostnaði vegna þess skv. gjaldskrá. Rekstraraðilar skulu sjálfir sjá um að koma úrgangi sem fellur til við reksturinn í viðeigandi meðhöndlun. Óheimilt er að geyma rekstrarúrgang á lóðum lengur en nauðsyn getur talið.

Fyrirtæki, stofnanir og rekstraraðilar geta samið við þar til bæran aðila um að annast sorphirðu á þeirra vegum sem hefur eftir atvikum staðfesta skráningu eða starfsleyfi samkvæmt lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, til flutnings á úrgangi til förgunarstaðar. Framkvæmdaraðili Strandabyggðar getur tekið að sér að annast sorphirðu fyrir fyrirtæki og stofnanir gegn greiðslu samkvæmt gjaldskrá sbr. 1. mgr. 10. gr. samþykktar þessarar. Frágangur og umgengni um sorpílát, svo og flutningur á úrgangi frá fyrirtækjum og stofnunum, skal vera í samræmi við fyrirmæli Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða. Staðsetning sorpíláta fyrir rekstrarúrgang skal vera í samræmi við ákvarðanir sveitarstjórnar.

Byggingar- og niðurrifsúrgangur skal flokkaður í a.m.k. eftirfarandi flokka: spilliefni, timbur, steinefni, málm, gler, plast og gifs.

Rekstraraðilar sem eru með starfsemi á hálendi Strandabyggðar skulu sjá um að flokka úrgang og flytja til byggða og skila á móttökustöð framkvæmdaraðila sveitarfélagsins á eigin kostnað.

Sveitarfélagið tekur á móti dýrahræjum á urðunarstað í landi Skeljavíkur í þar til gert ílát og sér til þess að þau fari í viðeigandi förgun. Önnur afhending dýrahræja er óheimil. Enn fremur sér sveitarfélagið um söfnun á rúlluplasti og skulu notendur ganga frá plastinu í samræmi við leiðbeiningar framkvæmdaraðila söfnunar þannig að hún gangi sem best og að verðmæti rúlluplasts til endurvinnslu sé sem mest.

8. gr.

Skyldur íbúa, húsráðenda, rekstraraðila og landeigenda.

Setja skal úrgang í viðeigandi sorpílát en að öðrum kosti er framkvæmdaraðila söfnunar heimilt að skilja hann eftir.

Óheimilt er að skilja eftir eða geyma rusl, sorp, garðaúrgang eða annan úrgang á víðavangi, götum gangstígum, við sorpgáma eða á opnum svæðum í sveitarfélaginu. Sama á við um númerslausar bifreiðar, vélar eða önnur tæki.

9. gr.

Móttöku- og söfnunarstöð og grenndarstöð.

Gámar fyrir almennan úrgang, plast, pappír og pappa, lífúrgang, raftæki, garðaúrgang, grófan úrgang, timbur, málm og steinefni ásamt svæði fyrir hjólbarða, ökutæki og spilliefni eru staðsettir á móttöku- og söfnunarstöð framkvæmdaraðila Strandabyggðar. Móttöku- og söfnunarstöðin er ætluð undir úrgang frá heimilum, rekstraraðilum og frístundahúsum. Á móttöku- og söfnunarstöð er gerð krafa um flokkun úrgangs og er notendum skylt að fara eftir þeirri flokkun.

Á grenndarstöð er tekið á móti flokkuðum úrgangi frá íbúum, s.s. málmum, gleri og textíl.

10. gr.

Gjaldtaka.

Sveitarstjórn ákvarðar og innheimtir gjald fyrir alla meðhöndlun úrgangs í samræmi við 2. mgr. 23. gr. laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs og 59. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir. Þá er Strandabyggð heimilt að innheimta gjald fyrir alla aðra meðhöndlun úrgangs og tengda starfsemi m.a. uppsetningu og rekstur nauðsynlegra innviða í samræmi við 2. mgr. 23. gr. laga nr. 55/2003.

Við ákvörðun gjaldsins skal miða við magn úrgangs, þ.e. stærð og fjölda sorphirðuíláta, gerð úrgangs, losunartíðni og aðra þætti sem áhrif hafa á kostnað við meðhöndlun úrgangs. Sveitarfélaginu er einnig heimilt að ákveða fast gjald á fasteignareiningu. Gjald má aldrei vera hærra en nemur þeim kostnaði sem fellur til í sveitarfélaginu við meðhöndlun úrgangs og tengda starfsemi, svo og við veitta þjónustu og framkvæmd eftirlits með einstökum þáttum, sbr. 3. mgr. 23. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og 5. mgr. 59. gr. laga nr. 7/1998. Sveitarfélagið birtir árlega upplýsingar um innheimt gjöld og sundurliðun á raunkostnaði á vef sínum sbr. 3. mgr. 23. gr. laga nr. 55/2003.

Gjöld skulu lögð á hverja fasteign, lögbýli, frístundahús, stofnun eða fyrirtæki sem nýtur framangreindrar þjónustu.

Heimilt er að leggja auka sorpgjöld á lögbýli, fyrirtæki eða stofnanir eftir magni úrgangs frá viðkomandi aðila samkvæmt samkomulagi við viðkomandi.

Sveitarfélagið skal láta birta gjaldskrána í B-deild Stjórnartíðinda og skal í gjaldskránni vísað til þessarar samþykktar.

11. gr.

Brot á samþykktum, kvartanir og kærur.

Hafi húsráðandi fram að færa kvörtun vegna meðhöndlunar úrgangs skal hann koma slíkri kvörtun á framfæri við skrifstofu Strandabyggðar. Skrifstofa Strandabyggðar vinnur úr kvörtunum sem berast og senda til Heilbrigðiseftirlits Vestfjarða ef þess er þörf.

Brjóti húsráðandi ákvæði samþykktar þessarar um meðferð og geymslu úrgangs skal framkvæmdaraðili söfnunar tilkynna það til skrifstofu Strandabyggðar, sem hvetur húseigandann að bæta ráð sitt. Bæti húsráðandi ekki úr innan ákveðins tíma er framkvæmdaraðila söfnunar ekki skylt að taka úrgang hjá viðkomandi fyrr en úr hefur verið bætt. Sé um ítrekað brot að ræða skal skrifstofa Strandabyggðar tilkynna það til heilbrigðisnefndar Vestfjarða sem gera skal viðeigandi ráðstafanir.

Heimilt er að kæra stjórnvaldsákvarðanir samkvæmt samþykkt þessari til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála sem starfa samkvæmt lögum nr. 130/2011.

12. gr.

Valdsvið, þvingunarúrræði og viðurlög.

Um valdsvið og þvingunarúrræði fer samkvæmt XVII. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir sbr. XIII. kafla laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

Um viðurlög fer samkvæmt XIX. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir sbr. 68. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.

13. gr.

Gildistaka.

Samþykkt þessi er samþykkt af sveitarstjórn Strandabyggðar 11. mars 2025, samkvæmt ákvæðum 2. mgr. 8. gr. laga nr. 55/2003, um meðhöndlun úrgangs, sbr. 2. mgr. 59. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, og staðfestist hér með til að öðlast þegar gildi.